

Pozvánka na

XXXVIII. demografickou konferenci ČDS pořádanou ve spolupráci s Českých statistickým úřadem

Padesát let časopisu DEMOGRAFIE

(Demografie v posledních padesáti letech a její reflexe na stránkách časopisu DEMOGRAFIE)

Konference se bude konat
ve středu 21. května a ve čtvrtek dne 22. května 2008 v Praze
(v budově Přírodovědecké fakulty UK, Albertov 6, Praha 2)

Přihlášku na konferenci s názvem příspěvku, zašlete, prosím, **do 29. února 2008** na adresu organizátorů konference (e-mailem: pavel.ctrnact@czso.cz) nebo sekretariátu Společnosti (poštou: Jarmila Tesková, ČDS, *Albertov 6, 128 43 Praha 2*).

Prezentace příspěvku na konferenci se předpokládá v rozsahu do 15 minut. Definitivní znění příspěvků bude třeba zaslat organizátorům konference (nejlépe e-mailem) **do 31. března 2008**. Vybrané příspěvky budou publikovány v časopisu *Demografie*.

Těšíme se na Vaši hojnou účast (bližší informace o definitivním programu dostanete v následujícím čísle Zpravodaje).

RNDr. Pavel Čtrnáct RNDr. Ludmila Fialová, CSc.

Evropská unie (27) v roce 2007

Česká republika je od 1. května 2004 členem Evropské unie. V době jejího vstupu tvořilo EU celkem 25 států, po přistoupení Bulharska a Rumunska od 1. ledna 2007 to je 27 států. Počet obyvatel Evropské unie tak již přesáhl 502 miliony. V pomyslném žebříku států se počtem obyvatel řadí EU na třetí místo (za Čínou s 1,3 miliardou a Indií s 1,1 miliardou obyvatel. Na úhrnu světové populace (odhaduje se k 1.7. 2007 na 6,6 miliard) patří Evropanům sdruženým

v Unii 7,5 %, avšak vzhledem k nízké úrovni plodnosti připadá z odhadovaných 138 milionů na světě narozených dětí na země EU pouze 3,8 %. Celkový počet obyvatel v EU se však přeci jen zvyšuje, a to díky vyšší úrovni plodnosti v řadě zemí západní a také severní Evropy a díky příznivým úmrtnostním poměrům.

Česká republika se řadí k menším členským státům – počtem obyvatel se řadí na 12. místo. Řadí se zároveň k dalším šesti zemím s nejnižší úrovní plodnosti v Evropě vůbec. Pokud jde o úmrtnostní poměry – přes již dvacet let se lepší situací zůstává i v tomto ohledu ČR v EU mezi posledními zeměmi – muži mají naději dožití při narození kratší než nejdéle v průměru žijící Švédové o šest let, ženy ve srovnání s Jihoevropankami o pět let.

Země	Rok vstupu	Počet obyvatel 1. 7. 2007	Podíl z úhrnu v %	Přirozený přírůstek na 1000 obyv.	Úhrnná plodnost	Naděje dožití při narození v letech		PPP na obyvatele 2005
						muži	ženy	
Belgie	1957	10,6	1,6	1	1,7	77	82	32 640
Bulharsko	2007	7,7	2,1	-5	1,4	69	76	.
Česká republika	2004	10,3	1,1	0	1,3	73	79	20 140
Dánsko	1973	5,5	0,3	2	1,9	76	80	33 570
Estonsko	2004	1,3	1,1	-2	1,6	67	78	15 420
Finsko	1995	5,3	12,5	2	1,8	76	83	31 170
Francie (evr. část)	1957	61,7	0,9	4	2,0	77	84	30 540
Irsko	1973	4,4	12,0	8	1,9	75	80	34 720
Itálie	1957	59,3	0,2	1	1,4	78	84	28 840
Kypr (řecká část)	2004	0,77	0,7	6	1,5	76	80	22230
Litva	2004	3,4	0,5	-4	1,3	65	77	14 220
Lotyšsko	2004	2,3	0,1	-5	1,4	66	77	13 480
Lucembursko	1957	0,47	2,0	4	1,7	75	81	65 340
Maďarsko	2004	10,1	0,1	-3	1,3	69	77	16 940
Malta	2004	0,41	3,3	2	1,4	78	81	18 960
Nizozemsko	1957	16,4	7,7	3	1,7	78	82	32 480
Polsko	2004	38,1	2,2	0	1,3	71	79	13 490
Portugalsko	1986	10,7	1,7	0	1,4	75	81	19 730
Rakousko	1995	8,3	4,4	0	1,4	77	83	33 140
Rumunsko	2007	21,6	2,3	-2	1,3	68	75	8 940
Řecko	1981	11,2	1,1	0	1,3	77	81	23 620
Slovensko	2004	5,4	0,4	0	1,3	70	78	15 760
Slovinsko	2004	1,9	12,3	0	1,8	69	74	.
Spojené království	1973	61,0	16,6	2	1,8	77	81	32 690
SRN	1957	82,3	9,2	-2	1,3	76	82	29 210
Španělsko	1986	45,3	1,8	3	1,4	77	84	25 820
Švédsko	1995	9,1	1,6	2	1,9	79	83	31 420
Úhrnem		502,45	100,0	1				

PPP je parita kupní síly na 1 obyvatele v US dolarů. Údaje jsou převzaty z *Population et Sociétés* n°436 (Juillet-Aout 2007).

Ludmila Fialová

Historická demografie 31

V roce 2007 vydala *Komise historické a sociální demografie* působící při Sociologickém ústavu Akademie věd české republiky, i.i.v. v pořadí již 31. svazek sborníku *Historická demografie*. Sborník obsahuje jako obvykle část studií a recenzní část. V úvodním příspěvku přiblížil Jaroslav Dibelka na příkladu jindřichohradeckého panství problematiku „zmrhaných“ žen a obecněji mimomanželských vztahů na přelomu 17. a 18. století. Další příspěvky se týkají mladšího období. Radek Lipovski zpracoval detailně vývoj kojenecké a dětské úmrtnosti v 19. století ve Frýdku a v Místku; práce je založena na rozboru záznamů ve farních matrikách. Příznivé okolnosti - zachování rodových katastrů, využila ve své práci Marika Poulová, která pomocí metody rekonstrukce rodin studovala úroveň plodnosti v 19. století ve farnosti Rožmberk. Ke studiím regionálního typu lze zařadit také příspěvek Miroslava Novotného o socioprofesionální a teritoriální skladbě studentů vyšších a středních škol v Českých Budějovicích v první polovině 19. století. Do sborníku byla zařazena také studie Satoshi Murayamy, jejímž prostřednictvím si čtenáři mohou učinit nejen představu o dědických zvyklostech na japonském venkově v 19. století, ale také o japonských pramenech využitelných pro historicko demografické výzkumy a také o metodických postupech z kulturně značně vzdáleného prostředí. Rozsáhlé místo bylo tentokrát věnováno historii sčítání lidu na území dnešní České republiky: Petra Berrová se ve svém příspěvku „Konskripce a sčítání lidu na našem území v kontextu zjišťování národnosti obyvatelstva a se zohledněním nálezů Nejvyššího správního soudu“, primárně věnuje sice problematice zjišťování národnosti a související právní agendou, ale protože svůj příspěvek doplnila o reprodukce sčítacích archů používaných v letech 1850-1930 (takto souhrnně uveřejněné zřejmě vůbec poprvé), zaujme její příspěvek jistě všechny, kdo se zajímají jak o historii sčítání lidu, tak také o možnosti výzkumu demografických struktur populace českých zemí v minulosti. Sborník dále obsahuje rozsáhlou bibliografii české historické demografie za období 2000 až 2006 a sedm recenzí na knižní tituly, které mají bližší vztah k historickodemografickému výzkumu nebo k dějinám obyvatelstva.

Ludmila Fialová

Organizační sdělení HV ČDS

Na svém zasedání konaném dne 19. září 2007 Hlavní výbor ČDS projednal mimo jiné také stav hospodaření Společnosti. Vzhledem k celkovému růstu nákladů na chod Společnosti se rozhodl **zvýšit od 1. ledna 2008 členské příspěvky** následovně: **základní příspěvek bude činit 200 Kč, příspěvek studentů a seniorů bude 100 Kč**. Uvedené částky je možné považovat za minimální. Příspěvky lze platit nejen složenkou (bude přiložena k dalšímu číslu Zpravodaje), ale také přímo bankovním převodem na číslo účtu Společnosti : 23836011/0100. Zůstává i možnost placení v hotovosti u paní Jarmily Teskové, sekretářky Společnosti.

Děkujeme za pochopení a za včasné uhrazení příspěvků za letošní kalendářní rok.

Za HV Jitka Rychtaříková

P O Z V Á N K A

na diskusní večery České demografické společnosti, které se konají
v posluchárně Z 1 Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, Albertov 6,
Praha 2, 2. patro (lze použít výtah)
v 16,30 hodin vždy třetí středu v měsíci

20. února 2008

Mgr. Michaela Vojtková a Mgr. Yana Leontieva

Cizinci v ČR

19. března 2008

Prof. ing. Josef Arlt, CSc.

Kointegrace demografických časových řad

16. dubna 2008

RNDr. Dagmar Bartoňová, Ph.D.

**Domácnosti ve vybraných evropských zemích podle dat
sčítání lidu**

18. června 2008

ing. Jaroslav Kraus, Ph.D.

**Propojování administrativních a statistických dat ve sčítání
2011 (CENEX projekt)**

Vážený přítel,

jestliže Vás některé téma zaujalo, označte si laskavě příslušný večer do diáře ještě dnes. Máte-li zájem o zveřejnění informace o publikaci, která Vás zaujala, o semináři nebo konferenci, které připravujete, zašlete ji na adresu Společnosti. Zařadíme ji do dalšího čísla Zpravodaje, případně na www stránky Společnosti, jež se nalézají na adrese <http://www.natur.cuni.cz> - přidružené organizace. Zpravodaj můžete dostávat e-mailem; stačí sdělit adresu sekretářce společnosti na adresu demodept@natur.cuni.cz

Ludmila Fialová

Zpravodaj České demografické společnosti ISSN 1213-7480. Vydává Hlavní výbor České demografické společnosti, Albertov 6, 128 43 Praha 2 (demodept@natur.cuni.cz). Redakční příprava a zabezpečení: Hlavní výbor ČDS, odpovědná redaktorka Ludmila Fialová; neprodejné. Vychází 3x ročně.

PŘIHLÁŠKA

na

XXXVIII. demografickou konferenci ČDS pořádanou ve spolupráci s Českým statistickým úřadem

**Padesát let časopisu DEMOGRAFIE
(Demografie v posledních padesáti letech a její reflexe na stránkách časopisu DEMOGRAFIE)**

která se bude konat ve středu 21. května a ve čtvrtek dne 22. května 2008 v Praze
(v budově Přírodovědecké fakulty UK, Albertov 6, Praha 2)

Název příspěvku: :.....

.....

.....

Jméno:

Instituce:

.....

.....

Kontaktní adresa:

.....

Datum: